

ИКОНОМИЧЕСКИ УНИВЕРСИТЕТ – ВАРНА
ФИНАНСОВО-СЧЕТОВОДЕН ФАКУЛТЕТ
КАТЕДРА „СЧЕТОВОДНА ОТЧЕТНОСТ“

Приета от ФС (протокол №11/25.04.2024г.):

Приета от КС (протокол №11/16.04.2024г.):

УТВЪРЖДАВАМ:

Декан:

(доц. д-р Даниела Георгиева)

У Ч Е Б Н А П Р О Г Р А М А

ПО ДИСЦИПЛИНАТА: „ТРАНСФЕРНО ЦЕНООБРАЗУВАНЕ“

ЗА СПЕЦ: „Счетоводство и одит“; ОКС „бакалавър“ – редовно обучение

КУРС НА ОБУЧЕНИЕ: 4; СЕМЕСТЪР: 7

ОБЩА СТУДЕНТСКА ЗАЕТОСТ: 180 ч.; в т.ч. аудиторна 60 ч.

КРЕДИТИ: 6

РАЗПРЕДЕЛЕНИЕ НА СТУДЕНТСКАТА ЗАЕТОСТ СЪГЛАСНО УЧЕБНИЯ ПЛАН

<i>ВИД УЧЕБНИ ЗАНЯТИЯ</i>	<i>ОБЩО (часове)</i>	<i>СЕДМИЧНА НАТОВАРЕНОСТ (часове)</i>
АУДИТОРНА ЗАЕТОСТ:		
т.ч.		
• ЛЕКЦИИ	30	2
• УПРАЖНЕНИЯ (семинарни занятия/ лабораторни упражнения)	30	2
ИЗВЪНАУДИТОРНА ЗАЕТОСТ	120	-

Изготвили програмата:

1.
(доц. д-р Анита Атанасова)

2.
(гл. ас. д-р Илиян Христов)

3.
(гл. ас. д-р Драган Георгиев)

Ръководител катедра:
„Счетоводна отчетност“ (доц. д-р Надежда Попова-Йосифова)

I. АНОТАЦИЯ

Трансферното ценообразуване е широко дискутирана тема в последните десетилетия в икономическите изследвания по света. Въпреки наличието на някои публикации, това не е добре позната сфера в национален контекст. Настоящата дисциплина се опитва да преодолее едностранчивото и фрагментарно развитие на темата и да представи проблемите, свързани с трансферните цени от множество възможни гледни точки.

Обучението по дисциплината развива:

- **Дигитална компетентност**, включително способност за търсене и намиране на подходяща счетоводна, финансова и нефинансова информация; умело, критично и отговорно използване на цифрови технологии за обучение, работа и социална дейност; създаване и/или използване на бази данни, както и архивна счетоводна информация от предходни отчетни периоди; създаване и/или работа със специализирани, десктоп, уеб и мобилни приложения;

- **Гражданска компетентност**, включително осъзнаване на необходимостта от участие в обществено значими дейности; умения за вземане на решения, които са в услуга на цялата общност;

- **Предприемаческа компетентност**, включваща дисциплина и отговорност; упоритост, работоспособност и гъвкавост; критично и аналитично мислене; финансова и счетоводна грамотност; управленски умения и умения за работа в екип; креативност и наблюдателност; психическа стабилност, включително работа под стрес и изтичащи срокове; актуални познания по данъчно, осигурително, трудово и търговско законодателство;

-- **Математическа компетентност и компетентност в областта на точните науки, технологии и инженерство**, включително развитие на математическо и логическо мислене; работа със статистически данни или създаване на такива данни за управление на предприятия или национална статистика;

- **Лична и социална компетентност**, включително разбиране и управление на различни видове взаимодействия и комуникации; умения за решаване на реални проблеми от практико-приложен характер.

Дисциплината е интегрирана/хибридна. В нея се ползват езикови, психологически, социални, икономически, счетоводни и правни познания; управленски подходи, изследователски методи и други умения.

II. ТЕМАТИЧНО СЪДЪРЖАНИЕ

No. по ред	НАИМЕНОВАНИЕ НА ТЕМИТЕ И ПОДТЕМИТЕ	БРОЙ ЧАСОВЕ		
		Л	СЗ	ЛУ
Тема 1. Разбиране за цена и ценообразуване		8	8	
1.1.	Общи теоретични постановки за цените			
1.2.	Видове цени и ценови стратегии			
1.3.	Позиция на предприятията по отношение създаване на цените			
Тема 2. Трансферни цени- същност, обхват и различни икономически подходи към тях		3	3	
2.1.	Разбиране за трансферни цени			
2.2.	Изследвания по отношение на трансферните цени			
Тема 3. Данъчни аспекти на трансферните цени. Национална и		6	6	

международна нормативна регламентация				
3.1.	Данъчни аспекти на прилагане на трансферни цени при преки и косвени данъци			
3.2.	Международна регламентация на трансферното ценообразуване			
3.3.	Национална регламентация на трансферното ценообразуване			
Тема 4. Данъчно признати методи за трансферно ценообразуване		5	5	
4.1.	Общи данъчни изисквания по отношение на трансферните цени в България			
4.2.	Методи за трансферно ценообразуване, приети по данъчна регламентация			
Тема 5. Трансферни цени и финансово счетоводно отражение		4	4	
5.1.	Методи за трансферно ценообразуване от гледна точка на финансовото счетоводство			
5.2.	Отражение ефектите на трансферните цени във финансовите отчети			
5.3.	Оповестяване на въпроси, свързани с трансферните цени във финансовите отчети			
Тема 6. Трансферни цени и управленско счетоводен подход		4	4	
6.1.	Разбиране за трансферни цени в управленското счетоводство и тяхната роля			
6.2.	Методи на трансферно ценообразуване от гледна точка на управленското счетоводство			
ОБЩО:		30	30	

III. ФОРМИ НА КОНТРОЛ

№. по ред	ВИД И ФОРМА НА КОНТРОЛА	Брой	ИАЗ ч.
1.	Семестриално оценяване		
1.1.	Контролна работа	1	20
1.2.	Тест	1	10
1.3.	Курсов проект	1	20
Общо за семестриалното оценяване:		3	50
2.	Сесийно оценяване		
2.1.	Изпит (тест)	1	70
Общо за сесийното оценяване:		1	70
Общо за всички форми на контрол:		4	120

IV. ЛИТЕРАТУРА

ЗАДЪЛЖИТЕЛНА (ОСНОВНА) ЛИТЕРАТУРА:

1. Учебници:

1. Нецева-Порчева, Т. (2011). Теория и практика на трансферното ценообразуване. Университетско издателство „Стопанство“, София.
2. Иванов, Й., Минков, И., Янакиев, В., Михайлова, М. (2012). Управление на

- ценообразуването- учебно помагало. Издателство „Наука и икономика“ ИУ- Варна.
3. Маринов, Г., Шиваров, А., Димитрова, В., Бошнакова, П., Макни, В., Атанасов, А. (2013). Международен икономикс. Издателство „Наука и икономика“ ИУ- Варна.
 4. Узунова, Ю., Василева, Б., Калинова, Н. (2012). Международен маркетинг. Издателство „Наука и икономика“ ИУ- Варна.
 5. Йонкова, Б. (2008). Управленско счетоводство. Издателство Ромина, София.

2. Законова регламентация:

1. ОИРС (2016) Ръководство на ОИРС по трансферно ценообразуване за мултинационални предприятия и данъчни администрации, издание на ОИРС от 2010 г., АПИС и Интерлекс Консулт
2. Данъчно осигурителен процесуален кодекс
3. Закон за данък добавена стойност
4. Правилник за прилагане на закона за данък върху добавената стойност
5. Закон за данъците върху доходите на физическите лица
6. Закон за Корпоративното подоходно облагане
7. Закон за счетоводството
8. Заповед на Министерството на Финансите 1311/31.12.2015 (ЗМФ 1311, 2015) относно утвърждаването на списък с държавите/ териториите с преференциален данъчен режим. www.minfin.bg/document/17418:2.
9. Министерски съвет (МС, 2015). Постановление № 394 от 30 декември 2015 г. за изменение и допълнение на Националните стандарти за финансови отчети за малки и средни предприятия, приети с Постановление № 46 на Министерския съвет от 2005 г., ДВ бр.3 от 12.януари 2016г.
10. НАП (2008). Наръчник по трансферно ценообразуване. <http://www.nap.bg/news?id=818>
11. Наредба № Н-9 от 14.08.2006 г. (МФ 2006). За реда и начина за прилагане на методите за определяне на пазарните цени. Издадена от Министерството на финансите. Обн. ДВ. бр.70 от 29 Август 2006г.
12. Свраков, А., Брезоева, Б. (2016). Международни счетоводни стандарти, приети за ползване в Европейския съюз през 2016г. Труд и право.

3. Статии, студии, монографии по темата в периодични и специални издания.

1. Атанасова, А. (2019) Финансово счетоводни аспекти на трансферните цени : [Електронен ресурс] Икономика и компютърни науки = Economics and Computer Science : [Електронно] научно списание, Варна : Знание и бизнес, 5, 2019, 2, 20 - 38.
2. Атанасова, А., Христов, И. „Интергрирана отчетност и трансферно ценообразуване“ (144-220), глава в монографията с автори Филипова, Ф., Атанасова, А., Георгиев, В., Стефанов, С., Христов, И., Калев, К., Тодорова, С., Минев, М. Проблеми и предизвикателства пред счетоводството във връзка с концепцията за интегрирана отчетност. Варна : Знание и бизнес, 2017, 269 с.
3. Калудова, Д. (2013). Трансферно ценообразуване при доставки между свързани лица. Наръчник на икономиста, бр.7. Издателство „Плутон- 1“, Пловдив.
4. Въртев, Ж. (2010). Особенности на трансферното управление на банковите ресурси. Бизнес управление, Стопанска академия „Д.А. Ценов“, N2, с.28-46. Въртев, Ж. (2010). Проблеми на трансферното ценообразуване в банките. Бизнес посоки, БСУ, N1-2, с.70-83.
5. Атанасова, Таня (2005) Проблеми по организацията на данъчния контрол при

- трансферно ценообразуване / дисертация, УНСС, катедра „Финансов контрол“; Науч. ръководител Лилия Христова ; [Рец. Бисер Славков, Йордан Томов Иванов]
6. Атанасова, Таня (2005) Анализът на съпоставимостта - ключов момент на данъчния контрол при трансферно ценообразуване [в България], Идес : Списание на Института на дипломираните експерт-счетоводители в България IX, 5 (2005), с. 48-54
 7. Атанасова, Таня (2004) Трансферно ценообразуване при мултинационални компании - аспекти на данъчния контрол, Финансов контрол: Специализирано издание на сдружението на дейците на финансовия контрол III, 3 (2004), с. 24-28
 8. Младенова, З. (2004). Транснационалните корпорации в световната икономика. Икономическа мисъл, N1, с. 34-54.
 9. Младенова, З. (1999). Международна вътрешнофирмена търговия. ИК Кръг, Варна.
 10. Георгиев, Георги (1998) Международното трансферно ценообразуване. Икономическа мисъл XLIII, 5 (1998), с. 41-68
 11. Младенова, З. (1992) Методи на трансферно ценообразуване, Известия - Списание на Икономическия университет - Варна I (1992), с. 3-16

ПРЕПОРЪЧИТЕЛНА (ДОПЪЛНИТЕЛНА) ЛИТЕРАТУРА:

1. Атанасова, А. (2015). Състояние на управленското счетоводство в България- резултати от емпирично изследване. Стено- Варна.
2. Atanassova, A. (2013). Transfer Pricing Research Project- Europe. International conference «Ukraine- Bulgaria- European Union: Contemporary State and Perspectives», p. 383- 390. ПП Вишемирский В. С.. Херсон.
3. Schon, W., Konrad, K.A. (2012) Fundamentals of International Transfer Pricing in Law and Economics. MPI Studies in Tax Law and Public Finance, 1. Springer.
4. Schuster, P. (2015). Transfer Prices and Management Accounting. Springer.
5. UN (2013) Practical Manual on Transfer Pricing for Developing Countries. http://www.un.org/esa/ffd/documents/UN_Manual_TransferPricing.pdf
6. OECD (2010). OECD Transfer Pricing Guidelines for Multinational Enterprises and Tax Administrations. <http://www.ilsole24ore.com/pdf2010/SoleOnLine5/Oggetti/Correlati/Documenti/Norme%20e%20Tributi/2011/02/istruzioni-uso-societa-perdite-fiscali/ocse-linee-guida-2010-prezzi-trasferimento.pdf>
7. OECD (2011). Transfer pricing legislation- a suggested approach, June. http://www.oecd.org/ctp/tax-global/3.%20TP_Legislation_Suggested_Approach.pdf
8. OECD/G20 (2016). Base Erosion and Profit Shifting Project
9. EU (1990). 90/436/EEC. CONVENTION on the elimination of double taxation in connection with the adjustment of profits of associated enterprises (Arbitration Convention). Last amended by 32014D0899 Replacement Article 2.2 .viii from: 2014/12/14. <http://eur-lex.europa.eu/legal-content/en/ALL/?uri=CELEX:41990A0436>
10. EU (2009). 2009/C 322/01. Revised Code of Conduct for the effective implementation of the Convention on the elimination of double taxation in connection with the adjustment of profits of associated enterprises. <http://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/?uri=CELEX%3A42009X1230%2801%29>
11. EU (2006). 2006/C 176/01. Code of conduct on transfer pricing documentation for associated enterprises in the European Union (EU TPD). <http://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/?uri=CELEX%3A42006X0728%2801%29>
12. EU (2014). Transfer Pricing and the Arbitration Convention. ползвано на 17.08.2016 от
13. http://ec.europa.eu/taxation_customs/taxation/company_tax/transfer_pricing/arbitration_convention/index_en.htm

14. EU (2015/1). DOC: JTPF/002/2015/EN. Final Report on Improving the Functioning of the Arbitration Convention
http://ec.europa.eu/taxation_customs/resources/documents/taxation/company_tax/transfer_pricing/forum/final_report_ac_jtpf_002_2015_en_final_clean.pdf
15. EU (2015/2). DOC: JTPF/005/FINAL/2015/EN. EU JOINT TRANSFER PRICING FORUM